

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра спорту і спортивних ігор

Дипломна робота (проект)
магістра

з теми: «МЕТОДИКА ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ГРАВЦІВ У НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС
НА ЕТЕПІ ПОЧАТКОВОЇ СПОРТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ»

Виконала: студентка 2 курсу,
групи ФКб1-М16
спеціальності 014.11 Середня освіта
(Фізична культура)
Юган Тетяна Богданівна
Керівник: Козак Є. П., кандидат педагогічних
наук, доцент
Рецензент: Гоншовський В. М., кандидат наук
з фізичного виховання та спорту, доцент

Кам'янець-Подільський – 2018 р.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ СПОРТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ В НАСТІЛЬНОМУ ТЕНІСІ.....	8
1.1 Проблема управління технічною підготовкою в спорті	8
1.2 Педагогічні аспекти навчання руховим діям	20
1.3 Фізіологічні основи навчання руховим діям.....	25
1.4 Біомеханічні основи навчання руховим діям і технічної підготовки спортсменів	32
РОЗДІЛ 2 МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	35
2.1 Методи дослідження.....	35
2.2 Організація дослідження.....	40
РОЗДІЛ 3 МЕТОДИКА ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ГРАВЦІВ У НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС НА ЕТАПІ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	43
3.1 Основи методики навчання і тренування тенісистів-початківців.....	43
3.2 Механічні й динамічні характеристики польоту м'яча і взаємодії м'яча з ракеткою	48
3.3 Біомеханічна структура основних атакуючих технічних дій в настільному тенісі	53
3.4 Принципова схема розподілу засобів технічної спрямованості в річному циклі тренування гравців у настільний теніс на етапі початкової спортивної спеціалізації	57
3.5 Аналіз змагальної діяльності гравців у настільний теніс різної кваліфікації	63
3.6 Експериментальна перевірка методики технічної підготовки на етапі початкової спортивної спеціалізації	70
ВИСНОВКИ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	84

ВСТУП

Актуальність теми. Еволюція наукових поглядів на процес підготовки спортсменів з настільного тенісу позначилася на багатьох фундаментальних дослідженнях присвячених як окремим сторонам навчально-тренувального процесу – фізичній, технічній, тактичній, психологічній, інтегральній підготовці, так і у їх поєднанні в системі багаторічного удосконалення спортсменів. Навчання прийомів техніки гри в настільний теніс передбачає ознайомлення з основними правилами гри, способи тримання ракетки, вивчення вихідних положень, ударів і подач, переміщень під час гри. Технічна підготовка має свою частку в межах реалізації кожної з ігор та повинна відбуватися на усіх етапах багаторічної підготовки спортсменів (за В. Н. Платоновим, 2015), що, на нашу думку, зумовлює коло актуальних досліджень у цьому напрямі.

Основним завдання теорії і практики спорту є розробка системи розвитку технології процесу підготовки спортсменів. Вона будується як круглорічний і багатолітній процес, спрямований на досягнення максимальних спортивних результатів (В. М. Зюзь, 2011; О. В. Матицин, 2001; В. О. Сутула, 2013). Даний процес можливий за умови забезпечення послідовності завдань, засобів і методів тренування на всіх етапах спортивної підготовки.

Спортивні досягнення залежать від ефективності системи багатолітньої підготовки спортсменів, яку можна визначити як правильно організований процес навчання, тренування і виховання. Ефективна система підготовки на етапі початкової спортивної спеціалізації, головним завданням якої є оволодіння основами раціональної спортивної техніки, багато в чому визначає успіх спортивного тренування (В. Н. Платонов, 2015). Водночас, управління тренуванням юних спортсменів можливе тільки при науково обґрунтованих рекомендаціях із загальних і окремих питань.

Багатьма фахівцями технічна підготовка розглядається як процес навчання спортсмена техніці дій, які виконуються на змаганнях і слугують засобами тренування (А. Н. Амелін, В. А. Пашинін, 2005; Г. В. Барчукова, В. М. Богушас., О. В. Матицин, 2006; В. Ю. Марусин, 1991).

Кожен із спортивно-технічних результатів є наслідком реалізації спортсменом певної техніки засобами технічних дій, які проявляються в характерних рухах і являють собою біомеханічний процес. Даний процес виникає й протікає завдяки послідовному скороченню різних м'язових груп, що керуються нервовими імпульсами, які виробляє і координує ЦНС.

Технологія технічної підготовки спортсмена зводиться до біомеханічного аналізу ситуацій, що зустрічаються в змагальних умовах, формуванню блоку рухових програм, адекватних змагальним умовам. Аналіз літератури з настільного тенісу показав, що питання технічної підготовки юних спортсменів висвітлені недостатньо повно (О. О. Алексєєв, 2010; Б. Анісімова, 1991; А. А. Жураковський, 2014). Деякі науковці стверджують, що техніку в настільному тенісі можна розвивати завдяки біомеханіці (Р. Ахметов, Т. Кутек, 2013; Л. С. Зайцева, 2000; Г. П. Іванова, А. Н. Першин, 2000; Ю. В. Литвиненко, В. В. Гамалий, 2011).

Необхідно зазначити, що в даний момент є велика кількість науково-методичних робіт, у яких описується той, чи інший технічний прийом у виконанні провідних гравців у настільний теніс (Ю. В. Литвиненко, О. В. Марчук, К. К. Балашов, 2016; Радівой Худец, 2009). В інших роботах техніка описується для широкого кола спортсменів (О. Н. Шестеркін, О. В., Матицин; М. П. Шестаков, 1998; В. В. Команов, 2012).

Тому виникає необхідність пошуку нових підходів, які б сприяли якісному оновленню засобів і методів удосконалення спортивної майстерності в настільному тенісі. У зв'язку з цим особливу актуальність приймає розробка науково-обґрунтованої методики технічної підготовки гравців у настільний теніс

на етапі початкової спортивної спеціалізації, головним завданням якого є оволодіння основами раціональної техніки.

Мета дослідження – процес технічної підготовки гравців у настільний теніс на етапі початкової спортивної спеціалізації.

Завдання дослідження:

1. Виявити особливості змагальної діяльності гравців у настільний теніс різної спортивної кваліфікації.

2. Провести біомеханічний аналіз основних атакуючих технічних дій в настільному тенісі.

3. Розробити принципову схему розподілу засобів технічної спрямованості в річному циклі тренування на етапі початкової спортивної спеціалізації.

4. Запропонувати класифікацію технічних дій спортсмена на основі змін параметрів польоту м'яча в момент його зіткнення з ракеткою.

Об'єкт дослідження – тренувальний процес гравців у настільний теніс.

Предмет дослідження – організація технічної підготовки гравців у настільний теніс.

Методи дослідження. Для розв'язання поставлених завдань було використано такі методи: загальнонаукові: теоретичний аналіз і узагальнення науково-методичної літератури та емпіричних даних наукового дослідження; педагогічні: педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, метод експертних оцінок, відеографія, аналіз відеоматеріалів ігрової та змагальної діяльності тенісистів, тестування; математико-статистичні методи.

Наукова новизна:

- подано обґрунтування розподілу засобів технічної підготовки гравців у настільний теніс по групах, у залежності від складності й спеціалізованості вправ;

- розроблено підходи, методичні прийоми, технологію вдосконалення показників техніко-тактичної підготовленості на основі розподілу тенісистів за манерами ведення змагального поєдинку та розроблених індивідуальних морфофункціональних та техніко-тактичних моделей;

- поглиблено знання про взаємозв'язки між морфофункціональними показниками та техніко-тактичною підготовленістю тенісистів різних манер ведення гри;

- набули подальшого розвитку знання про моделювання індивідуального стилю діяльності кваліфікованих тенісистів, відбір і контроль за станом їхньої техніко-тактичної підготовленості.

Практичне значення роботи полягає в створенні ефективної програми розподілу засобів технічної спрямованості на етапі початкової спортивної спеціалізації для гравців у настільний теніс.

Використання матеріалів роботи дозволить більш цілеспрямовано й ефективно управляти тренувальним процесом гравців у настільний теніс.

Структура та обсяг дипломної роботи магістра. Роботу викладено на 89 сторінках, з яких 79 – основного тексту, що містить 7 таблиць і 13 рисунків. Дипломна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків та зі списку 77 використаних літературних джерел.

ВИСНОВКИ

Діяльність спортсменів під час змагань є показником ефективності тренувального процесу, взагалі, і в настільному тенісі, зокрема. Аналіз змагальної діяльності, добору засобів й методів техніко-тактичної підготовки спортсменів, що використовуються під час тренувань, водночас пошуком нових шляхів для вдосконалення тренувального процесу. Тому в якості одного із параметрів тренувального процесу необхідно розглядати показники змагальної діяльності спортсменів.

1. У процесі аналізу змагальної діяльності гравців у настільний теніс виявлені якісні й кількісні характеристики використання різних технічних дій гравцями високої кваліфікації, які можуть бути модельними характеристиками розподілу засобів технічної підготовки при побудові тренувального процесу гравців у настільний теніс на етапі початкової спортивної спеціалізації. Спостерігається збільшення (з 0,3 % до 24,2 %, $p < 0,05$) частки технічних дій низької складності й зменшення (з 73,3 % до 15,8 %, $p < 0,05$) дій середньої складності.

2. Запропонована якісна класифікація технічних дій спортсмена на основі змін параметрів польоту м'яча в момент його зіткнення з ракеткою. Кожна технічна дія розглядається з позиції складності поставленого рухового завдання по завданню параметрів польоту м'яча – поступальної швидкості, швидкості обертання і траєкторії польоту м'яча, і розподіляються по трьох групах складності рухового завдання, що вирішувалося:

- до першої групи відносяться технічні дії, при яких змінюється один параметр польоту м'яча (підставка, завершальний удар);

- до другої групи відносяться технічні дії, при яких змінюється два параметри (накат, зрізка, свічка);
- до третьої відносяться технічні дії, при яких змінюються всі три параметри (топ-спін, підрізка).

Аналіз змагальної діяльності тенісистів різної кваліфікації показав, що спортсмени в грі головним чином (частіше, ніж у 10 % випадках) використовують не більше 40 % технічних дій, серед яких виділяються окремі групи технічних дій, які використовуються в грі частіше ніж інші. Спостерігається значна відмінність у кількості дій, що використовуються спортсменами високої і низької кваліфікації. Висококваліфікованими спортсменами використовується весь об'єм технічних дій. Спортсмени низької кваліфікації використовують менше 50 % з можливих дій, хоча під час тренувань виконують вправи, які включають у себе весь об'єм технічних дій.

Запропонована принципова модель розподілу засобів технічної спрямованості завбачає використання таких положень:

- досягнення найвищих значень рівня технічної підготовленості в терміни проведення головних змагань року;
- планомірна зміна одних засобів технічної підготовки іншими при переході від етапу до етапу (використання вправ різних груп складності), обумовлене зростаючою складністю завдань, що вирішуються;
- дотримання фізіологічних закономірностей і педагогічних принципів формування й зміни моторних програм;
- наступність у постановці й вирішенні завдань при переході від одного етапу технічної підготовки до іншого.

Результати педагогічного експерименту показали, що зміни показників тестування цільової точності на початку і в кінці другого етапу дослідження вірогідно відрізняються: удар справа – $t=10,49$ ($p<0,01$), удар зліва – $t=7,77$ ($p<0,01$), топ-спін справа – $t=12,31$ ($p<0,01$). У спортсменів експериментальної групи спостерігається приріст технічних дій, що використовувалися в грі, з якими

проводилась цілеспрямована робота в процесі педагогічного експерименту: удар справа – на 7 %, удар зліва – на 6,8 %, топ-спін справа – 3 %. У контрольній групі зміни по всіх технічних елементах відбувалися рівномірно і не суттєво. Стратегія розробленої методики технічної підготовки полягала в тому, що на першому етапі відбувалося формування або вдосконалення моторної програми рухової дії, яка за своєю структурою є базою, основою для складнішої рухової дії, робота над яким велася на другому етапі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авраменко О. М., Дроздюк В. І., Коваленко Г. М., Якименко Н. І. Настільний теніс: програма і методичні рекомендації з навчання дітей старшого дошкільного віку гри в настільний теніс. Суми, 2015. 80 с.
2. Алексєєв О. О. Настільний теніс. Кам'янець-Подільський: ТОВ "Друкарня Рута", 2014. 104 с.
3. Алексєєв О. О. Проблема управління технічною підготовкою в настільному тенісі: збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. Випуск 2. С. 266-269.
4. Амелин А. Н. Современный настольный теннис. Москва: Физкультура и спорт, 1982. 111 с.
5. Амелин А. Н., Пашинин В. А. Настольный теннис. Москва: Физкультура и спорт, 1985. 112 с.
6. Амелин А. Н. Настольный теннис: 6+12. Москва: Физкультура и спорт, 2005. 109 с.
7. Амелин А. Н., Пашинин В. А. Настольный теннис (Азбука спорта). Москва: Физкультура и спорт, 2005. 114 с.
8. Анисимова Б. Как освоить азы техники. Настольный теннис. Москва: ППО, 1991. № 9. С. 12-14.
9. Афанасьев В. В., Щербаченко В. К. Травматизм студентів вузів під час занять настільним тенісом. <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2009-08/09avvttl.pdf> (дата звернення: 22.10.2017).

10. Ахметов Р., Кутек Т. Использование современных биомеханических технологий в системе подготовки высококвалифицированных спортсменов. Наука в олимпийском спорте. 2013. № 1. С. 100-118.
11. Байгулов Ю. П. Настольный теннис: вчера, сегодня, завтра. Москва: Физкультура и спорт, 2000. 64 с.
12. Барчукова Г. В. Анализ соревновательной деятельности в настольном теннисе. Теория и практика физической культуры. 1982. № 5. С. 19-21.
13. Барчукова Г. В., Богушас В. М., Матыцин О. В. Теория и методика настольного тенниса: учебник для студ. высш. учеб. заведений. Москва: Издательский центр «Академия», 2006. 528 с.
14. Барчукова Г. В. Настольный теннис для всех. Москва: Физкультура и спорт, 2008. 102 с.
15. Бернштейн Н. А. О ловкости и ее развитии. Москва: Физкультура и спорт, 1991. 288 с.
16. Бичук І., Грициєнко Н. Характеристика фізичної підготовленості юних тенісистів: <http://visnyksnu.com.ua/wp-content/uploads/2015/06/Igor-Bychuk-Nazarj-Grytsyyenko-Harakterystyka-fizychnoyi-pidgotovlenosti-yunyh-tenisystiv.pdf> (дата звернення: 18.11.2017).
17. Білан Л. Л. Методика навчання як наука. Нові технології навчання: наук.-метод. зб. Київ, 2009. Випуск 57. С. 18-21.
18. Бірук І. Д. Настільний теніс: навчально-методичний посібник. Рівне: НУВГП, 2014. 164 с.
19. Бобріцин В. І. Анатомія, вікова фізіологія і шкільна гігієна. Київ: Професіонал, 2004. 80 с.
20. Бондарчук А. П. Периодизация спортивной тренировки. Киев: Олимпийская литература, 2005. 303 с.
21. Васьков Ю. В. Знання як важливий компонент змісту фізкультурної освіти (історико-теоретичний аспект). Слобожанський науково спортивний вісник: [зб. наук. пр.]. Харків, 2007. № 11. С. 234-239.

22. Ведмеденко Б. Ф. Теоретичні основи і практика виховання молоді засобами фізичної культури. Київ, 2003. 201 с.
23. Ємішанова Ю. О. Стильова саморегуляція психічних станів кваліфікованих тенісистів: автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт”. Нац. ун- т фіз. виховання і спорту України. Київ, 2007. 21 с.
24. Єрмолаєва Т. М. Основи взаємозв'язку фізичного та естетичного виховання в процесі розвитку особистості. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. Харків, 2011. № 1. С. 54-57.
25. Жураковський А. А. Техніка і тактика настільного тенісу: методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О. А., 2014. 144 с.
26. Зайцева Л. С. Биомеханические основы строения ударных действий и оптимизация технологии обучения (на примере тенниса): автореф. дис... докт. пед. наук. Москва, 2000. 54 с.
27. Захаров Г. С. Настольный теннис: теоретические основы. Ярославль, 1990. 269 с.
28. Зюзь В. М. Вдосконалення цільової точності та змісту навчально-тренувального процесу спортсменів-тенісистів 8-14 років: автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт”. Харк. держ. акад. фіз. культури. Харків, 2011. 20 с.
29. Зюзь В. М. Основи багаторічної підготовки в настільному тенісі: передпочатковий, початковий, попередньо-базовий етапи (5-12 років). Теорія та методика навчання (фізична культура і спорт). НПУ імені М.П. Драгоманова, 2004. С. 36-40.
30. Иванова Г. П., Першин А. Н. Биомеханические аспекты управления ударным движением: учебное пособие. Москва: РГАФК, 2000. – 71 с.
31. Иваненко В. В. Сучасні напрямки і тенденції розвитку настільного тенісу: <http://lib.mdpu.org.ua/nvsp/BAK7/7/44.pdf> (дата звернення: 19.10.2017)
32. Иванова Л. І., Путров С. Ю., Карпюк Р. П. Теорія і методика оздоровчої фізичної культури: навч. посібник. Київ: ТОВ „Козарі”, 2010. 276 с.

33. Капицина Н. А., Шестеркин О. Н. Оценка игровой деятельности теннисистов различной квалификации: юбилейный сборник трудов молодых ученых и студентов РГАФК, посвященный 80-летию академии. Москва: Физкультура, образование, наука, 1998. С. 42-48.

34. Коломійцева О., Радченко Я. Настільний теніс як засіб розвитку координаційних здібностей студентів коледжу. Слобожанський науково-спортивний вісник. 2012. № 5 (1). С. 16-19

35. Команов В. В. Настільний теніс очима тренера: практика і методика. Москва: Інформпечать, 2012. 192 с.

36. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки на прикладі командних ігрових видів спорту: навчальний посібник. Вінниця: Планер, 2014. 616 с.

37. Крутько О. Р. Заняття з настільного тенісу в системі фізичного виховання студентів гуманітарно-педагогічного коледжу. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського: матеріали конференції. [4-й Міжнародний семінар “Актуальні проблеми професійної освіти: теорія і практика”]. 2012. Випуск. 37. С. 27-34

38. Лазарчук О. В. Особливості структури тренувальних навантажень юних тенісистів. Молода спортивна наука України: [зб. наук. пр.]. Львів: ЛДІФК, 2006. 1 електр.-опт. диск (CD-ROM). Т. 4. С. 310-313.

39. Ландик В. И., Похолоенчук Ю. Т., Арзютов Г. Н. Методология спортивной подготовки: настольный теннис. Донецьк: Норд-Прес, 2005. 612 с.

40. Литвиненко Ю. В., Марчук О. В. Балашов К. К. Характеристика техніко-тактичних дій висококваліфікованих спортсменів в настільному тенісі. Сучасні біомеханічні та інформаційні технології у фізичному вихованні і спорті: матеріали IV Всеукраїнської електронної конференції. Київ: НУФВСУ, 2016. С. 28-31.

41. Литвиненко Ю. В., Гамалий В. В. Биомеханические аспекты реализации ударных действий в теннисе. Слобожанський науково-спортивний вісник. 2011. № 4. С. 153-157.

42. Майовка І. Окопний А. Комп'ютерні програми як засіб оптимізації проведення змагань на прикладі настільного тенісу. Сучасні проблеми розвитку теорії та методики спортивних ігор. Львів, 2007. С. 47-49.

43. Маруненко І. М., Неведомська Є. О., Бобрицька В. І. Анатомія і вікова фізіологія з основами шкільної гігієни. Київ: ВД "Професіонал". 2004. 479 с.

44. Марусин В. Ю. Настільний теніс для всі. Київ: Здоров'я, 1991. 112 с.

45. Матыцин О. В. Многолетняя подготовка юных спортсменов в настольном теннисе. Москва: Теория и практика физической культуры, 2001, 204 с.

46. Матыцин О. В. Подготовка высококвалифицированных спортсменов в настольном теннисе с учетом индивидуальных психологических особенностей личности и деятельности: автореф. дис....канд. пед. наук. Москва, 1990. 17с.

47. Настільний теніс. Правила змагань. Київ: ФНТУ, 2005. 60 с.

48. Настільний теніс: навчальна програма для ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ. Федерація настільного тенісу України. [укл. Л. Г. Гришко]. К., 2002. 86 с.

49. Настольный теннис: неизвестное об известном: под ред. О.В. Матыцина. Москва, 1994. 87 с.

50. Окопний А. Аналіз змагальної діяльності гравців високої кваліфікації у настільному тенісі в Україні та закордоном: <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/6297/1/%D0%90%20.%D0%9E%D0%BA%D0%BE%D0%BF%D0%BD%D0%B8%D0%B9.pdf> (дата звернення: 10.09.2017)

51. Панишко Ю. Д., Малицький А. В., Волжанін С. Д., Окопний А. М. Характеристика функціонального стану нервово-м'язової системи гравців в настільний теніс різного віку та кваліфікації. Сучасні проблеми розвитку теорії і методики спортивних і рухливих ігор: [тези II Всеукр. наук.-практ. конф]. Львів: ЛДФК, 1997. С. 54-56.

52. Петров О. П., Федірко А. О., Алексеев О. О. Настільний теніс як засіб фізичного виховання студентів: збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділь. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2012. Випуск 3. С. 159-161.

53. Пітин М. Обсяги теоретичної підготовки спортсменів у системі багаторічного удосконалення у спортивних іграх (на прикладі настільного тенісу, волейболу та хокею). Фізична активність, здоров'я і спорт. 2013. № 1 (11). С. 67-75.

54. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: учебник [для тренеров]: в 2 кн. Киев: Олимпийская литература, 2015. Кн. 1. 680 с.

55. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: учебник [для тренеров]: в 2 кн. Киев: Олимпийская литература, 2015. Кн. 2. 586 с.

56. Платонов В. Н. Теория периодизации спортивной тренировки в течение года: история вопроса, состояние, дискуссии, пути модернизации. Теория и практика физической культуры. 2009. № 9. С. 18-34.

57. Портнов Ю. М. Теоретические и научно-методические основы подготовки спортсменов игровых видов спорта: автореф. дис.... д-ра пед. наук. Москва, 1990. 49 с.

58. Ребрина А. А., Коломоець Г. А., Деревянко В. В. Настільний теніс. Другий рік навчання: метод. посіб. Київ: Літера ЛТД, 2010. 144 с.

59. Ребрина А. А., Коломоець Г. А., Деревянко В. В. Роль та місце настільного тенісу в системі спортивних ігор школярів. Фізичне виховання в школі. 2011. № 5. С. 17-19.

60. Ребрина А., Коломоець Г., Деревянко В. Настільний теніс. Перший рік навчання: методичний посібник. Київ: Літера ЛТД, 2010. 144 с.

61. Селуянов В. Н., Шестаков М. П. Физиология активности Н. А. Бернштейна как основа теории технической подготовки в спорте. Теория и практика физической культуры. 1996. № 11. С. 58-62.

62. Сутула В. О. Періодизація багаторічної підготовки спортсменів як наукова проблема. Слобожанський науково-спортивний вісник. 2013. № 3. С. 40-44.

63. Сутула В. О. Теоретико-методичні засади формування фізичної культури особистості в умовах цілісної соціально-педагогічної системи: дис. ... док. пед. наук. Харків, 2012. 440 с.

64. Теорія і методика фізичного виховання : підручник в 2-х томах за ред. Т. Ю. Круцевич. Київ: Олімпійська література, 2012. Т. 1. 392 с.

65. Теорія і методика фізичного виховання. Загальні основи теорії та методики фізичного виховання: підручник в 2-х томах за ред. Т. Ю. Круцевич. Київ: Олімпійська література, 2012. Т. 2. 368 с.

66. Титов Д. Н., Барчукова Г. В. Динамика соревновательной деятельности российских и зарубежных теннисистов за последние десятилетие. Юбилейный сборник трудов молодых ученых и студентов РГАФК, посвященный 80-летию академии. Москва: Физкультура, образование, наука. 1998. С. 180-185.

67. Федірко А. О., Алексеев О. О. Механічні й динамічні характеристики польоту м'яча і взаємодії м'яча з ракеткою. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: [збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів у 4 т]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2009. Випуск 8. Т. 4. С. 137-140.

68. Федірко А. О., Алексеев О. О. Характеристика, біомеханічної структури основних технічних дій в настільному тенісі. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2009. Випуск 2. С. 93-101.

69. Федірко А.О., Алексеев О. О. Експериментальна перевірка методики технічної підготовки гравців у настільний теніс на етапі початкової спортивної спеціалізації. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2009. Випуск 2. С. 93-101.

70. Фиронова Р. П., Мальков А. П., Косухин В. В. Применение отягощений в тренировочном процессе игроков в настольный теннис. Физическое воспитание и спорт в высших учебных заведениях: [сборник статей IX международной научной конференции]. Белгород: БГТУ им. В. Г. Шухова, 2013. 354 с.

71. Худец Р. Настольный теннис. Техника с Владимиром Самсоновым. Москва: Виста спорт, 2009. 272 с.

72. Шестеркин О. Н., Матыцин О. В., Шестаков М. П. Классификация технических действий для анализа игровой деятельности в настольном теннисе: юбилейный сборник трудов ученых РГАФК посвященный 80-летию академии. Москва: Физкультура, образование и наука, 1998. Т. 2. С. 59-63.

73. Шипов Л. В ловкости есть мудрость. Настольный теннис. Москва: Офсет, 1993. № 3. С. 13.

74. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. Частина 1. 272 с.

75. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. Частина 2. 248 с.

76. Шпрах С. Так перемещаются чемпионы. Настольный теннис. Барнаул: ГИПП “Алтай”, 1993. № 4. С. 24-25.

77. Шпрах С. Андрей Мазунов: подача + мощный топ-спин слева. Настольный теннис Москва: Офсет, 1993. № 4. С. 13.